

Fíggjarlógargongdin – frá byrjan til enda

LØGMANSSKRIVSTOVAN

Lógartænastan januar 2019

Lögbitar

Ætlanin við lögbitunum er stutt at lýsa nokkur yvirskipað lögfrøðilig ella faklig evni, sum tað er gott at hava sum undirstøði, tá ein lóg ella aðrar rættarreglur skulu gerast.

Lögbitarnir eru eitt leiðbeinandi ískoyti til rundskrivið um lógarsmið.

Lögbitarnir eru gjørdir í samráð við tey stjórnarráð ella myndugleikar, sum hava serligan kunnleika innan økið, sum lögbitin viðvíkur.

Nella Festirstein
Deildarstjóri á lógartænastuni

Lögbiti nr. 10

Fíggjarlógargongdin – frá byrjan til enda

Hvat er Fíggjarlógin?

Fíggjarlógin er grundarlag undir virkseminum hjá landinum í einum fíggjarári.

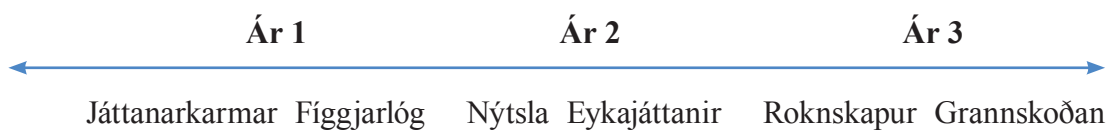
Fíggjarlóg, fíggjarlógaruppseting, játtanarslög og viðmerkingar eru týðandi amboð hjá lögtinginum at stýra, ávirka og raðfesta útreiðslur og inntøkur landsins og eru við til at áseta, hvørjar heimildir, skyldur og hvørja ábyrgd ein landsstýrismaður hevur viðvíkjandi umsiting av játtanum.

Fíggjarlógin er eisini týðandi miðil til at kunna almenningin um politiskar avgerðir.

Fíggjarlógin, sum verður samtykt av Lögtinginum, er samanteljing av fleiri hundrað játtanum.

Tíðargongdin frá játtanarkørmum til grannskoðan av landsrokskapinum

Tað ganga nærum 3 ár frá, at arbeiðið við játtanarkørmum byrjar tíðliga 1. árið, til landsrokskapurin er grannskoðaður seint 3. árið. Hetta endurtekur seg, soleiðis at á hvørjum ári verður arbeitt við roknskapar- og grannskoðanarmálum viðvíkjandi farna ári, játtanareftirlit við nýtslu og eykajáttanaruppskotum í fíggjarárinum og játtanarkørmum og fíggjarlógaruppskoti fyri komandi ár.

1. Játtanarkarmar

Byrjað verður í februar við arbeiðnum hjá umsitingini og politisku skipanini av játtanarkørmunum fyri komandi ár. Sambært játtanarskipanini skal uppskot til samtyktar um játtanarkarmar verða lagt fyri Lögtingið innan 1. apríl. Í viðmerkingunum til uppskot til samtyktar eru framskrivingar fyri 5 ár.

Saman við játtanarkørmunum verður lögð Búskaparfrágreiðing I um búskaparstøðuna og útlit, um fíggjarstøðuna í samlaða almenna geiranum, framskrivingarfortreytir, framskrivaðar játtanir og ætlað inntøku- og útreiðslutiltøk.

Vanliga verða játtanarkarmarnir samtyktir í mai.

2. Fíggjarlógaruppskot

Byrjað verður við arbeiðnum hjá umsitingini og politisku skipanini av fíggjarlógaruppskotinum beint eftir, at játtanarkarmarnir eru samtyktir, men gongd kemur ikki veruliga á arbeiðið fyrr enn í seinnu helvt av august. Fíggjarlógaruppskotið skal í stóran mun endurspeglja samtyktu játtanarkarmarnar. Sambært stýrisskipanini skal uppskot til løgtingsfíggjarlóg verða lagt fyri Løgtingið innan 1. oktober.

Saman við fíggjarlógaruppskotinum verður lögð Búskaparfrágreiðing II um búskaparstøðuna, innihaldið í uppskotinum og játtanareftirlit.

Lógaruppskot um neyðuga fylgilóggávu skulu leggjast fyri Løgtingið í seinasta lagi samstundis sum fíggjarlógaruppskotið.

3. Dagførd fíggjarlóg

Sum onnur løgtingslógaruppskot fær fíggjarlógaruppskotið 3 viðgerðir í Løgtinginum. Eftir fyrstu viðgerð verður tað beint í Fíggjarnevndina. Fíggjarnevndin hevur fíggjarlógaruppskotið til viðgerðar í góðar 2 mánaðir, áðrenn álit verður skrivað í løgtingsmálinum, og málið fer víðari til 2. og 3. viðgerð í Løgtinginum.

Eftir at fíggjarlógin er samtykt við 3. viðgerð, skal hon staðfestast av Løgmanni og kunngerast innan árslok, so hon kann fáa gildi 1. januar. Um tað ikki eru útlit til, at fíggjarlógin verður samtykt innan árslok, skal bráðfeingis játtanarlóg leggjast fyri Løgtingið. Hon heimilar landsstýrinum at hava inntøkur og halda útreiðslur á verandi bundnum virksemissstigi, inntil fíggjarlógin er samtykt. Í tíðarskeiðnum fram til samtyktu fíggjarlógina er ikki loyvt at fara undir nakað nýtt virksemi.

Eftir at fíggjarlógin er samtykt, samanskrivar Fíggjarmálaráðið broytingarnar í Løgtinginum, bæði játtanir og viðmerkingar, og uppruna fíggjarlógaruppskotið í eina dagfórda fíggjarlóg.

4. Nýtsla og játtanareftirlit

Játtanirnar, sum eru veittar við fíggjarlógini, eru galdandi fyri alt fíggjarárið. Fíggjarárið fylgir kalendaraárinum frá 1. januar til 31. desember. Fyri inntøkujáttanir er galdandi, at játtanarupphæddin er meting av inntøkunum í fíggjarárinum. Fyri útreiðslujáttanir er galdandi, at játtanarupphæddin er loftið fyri, hvat útreiðslurnar kunnu vera í fíggjarárinum. Hvønn mánað skulu stovnsleiðarar, sum varða av játtan, góðkenna, at nýtslan er í samsvari við játtan. Um ikki skal tað viðmerkjast. Stjórnarráðini góðkenna hvønn mánað fyri teirra landsstýrismannagrein, at heildarnýtslan er í samsvari við samlaðu játtanirnar. Stjórnarráðini viðgera móguligar viðmerkingar um frávik í játtanarnýtslu frá stovnsleiðarum og gera av saman við landsstýrismanninum, um neyðugt er við tiltøkum fyri at fáa hetta í rættlag.

5. Eykajáttanir

Hóast meginregluna um, at veitt játtan er galdandi fyri alt figgjarárið, so koma fyri óvæntaðar hendingar, sum hava við sær, at neyðugt verður við játtanarbroyting í figgjarárinum. Sambært Stýrisskipanini kunnu umbønir um eykajáttan leggjast fyri Løgtingið við eykajáttanarløgtingslóg.

Við árligum rundskrivi um eykajáttanir leggur Fíggjarmálaráðið upp til, at 2 umfør eru við eykajáttanum, á vári og á heysti.

6. Fíggjarnevndarskjøl og eykafíggjarlóg

Hevur tað skund at fremja játtanarbroyting, kann slík umbøn um eykajáttan við fíggjarnevndarskjali verða lögð fyri løgtingsins Fíggjarnevnd til støðutakan.

Innan 1. desember skal uppskot til eykafíggjarlóg, sum inniheldur samtyktu fíggjarnevndarskjølini í figgjarárinum, leggjast fyri Løgtingið. Samtykta eykafíggjarlógin er Løgtingsins góðkenning av samtyktu fíggjarnevndarskjølunum í figgjarárinum. Eykafíggjarlógin skal samtykkjast innan árslok.

7. Ráðfærsluskjøl

Eisini er møguligt at venda sær til Fíggjarnevndina við ráðfærsluskjali sambært §24 í Tingskipanini. Ráðfærsluskjøl verða nýtt til at ráðføra seg við og fáa undirtøku frá fíggjarnevnd Løgtingsins til játtanarbroytingar, har játtanarupphæddin er óbroytt. Hetta er galdandi í slíkum førum, tá játtan ynskist at verða nýtt øðrvísi enn upplýst í kontuheiti og viðmerkingum til játtanina.

8. Landsroknskapur

Hóast figgjarárið endar 31. desember, kunnu rokningar sambært stýrisskipanini skrásetast upp á gamla árið fram til 1. apríl, men Gjaldstovan hevur við siðvenju framskundað hetta til 15. februar. Bert um størri og týðandi viðurskifti gera seg galdandi, verður skráseting á gamla árið framd eftir 15. februar.

Gjaldstovan ger og setur upp landsroknskapin. Sambært lóg um landsins almenna roknskaparhald skal landsroknskapurin leggjast fyri Løgtingið innan 1. juni.

9. Grannskoðan av landsroknskapinum

Eftir at landsroknskapurin er latin Løgtinginum, er hann til viðgerðar hjá Landsgrannskoðanini, sum ger frágreiðing um landsroknskapin. Innan 1. juni skulu landsstýrisfólkini lata Landsgrannskoðanini frágreiðing um frávík ímillum játtanar- og roknskapartøl. Sambært lógini um grannskoðan av landsroknskapinum skal frágreiðingin um ársroknskapin latast løgtingsgrannskoðarunum innan 1. september. Innan 1. desember skulu løgtingsgrannskoðararnir leggja fyri Løgtingið uppskot til samtyktar um góðkenning av landsroknskapinum saman við niðurstøðum og viðmerkingum sínum.